

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui,
județul Vaslui

Sumar:

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui are ca obiect verificarea condițiilor de detenție și a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate din Centru

Prezentul raport este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei vizite inopinate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui.

Vizita la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui a avut loc în data de 11.05. și a avut în componență: reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție (și – Centrul Zonal Bacău), doamna , medic primar de familie și doamna , reprezentanta Asociației Iris Vaslui.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de detenție și a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate din unitatea respectivă.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Clădirea în care își desfășoară activitatea Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui este construită din anul 1972 și avea în componență 14 camere, cu dimensiuni de aproximativ 12 mp și 2 camere de aproximativ 30 mp.

La data efectuării vizitei, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui erau custodiate 30 de persoane, bărbați (dintre care 3 minori), repartizate în 18 camere situate la demisolul Poliției Municipiului Vaslui.

Din partea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui au participat la discuții și la vizitarea acestuia agentul , Șef centru- Comisar șef , medicul și doamna , asistentă medicală.

Motivat de faptul că, la ora sosirii echipei de vizită șeful Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui era plecat într-o misiune, la vizitarea centrului au participat personalul de pază și șeful de tură, agent , precum și un reprezentant al Inspectoratului Județean de Poliție Vaslui.

Din informațiile prezentate de personalul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă au reieșit următoarele:

Centrul era într-un proces de modernizare și igienizare, iar capacitatea acestuia era de 42 de persoane; majoritatea camerelor erau dotate cu băi și toalete; exista o zonă pentru efectuarea dușului, unde deținuții aveau acces de două ori pe săptămână.

Birourile personalului din centru erau localizate la intrare, lângă zona de primire și pază, erau mici, întunecoase, dotate cu mobilier vechi și nu era asigurată o ventilație corespunzătoare.

Schema de personal era de 19 angajați: **șeful centrului** și 18 agenți, din care efectiv lucrau 16, motivat de faptul că 2 angajați erau în concediu. **Nivelul de salarizare al agenților era scăzut, iar sistemul de promovare greoi, fiind una din cauzele lipsei de personal. Pentru acoperirea tuturor necesităților ar fi fost nevoie de 21-22 de agenți (spre exemplu, la data vizitei chiar șeful Centrului era într-o misiune în care însoțea deținuții).**

Centrul era racordat la sistemul centralizat de distribuție a apei și la canalizare. Apa caldă era distribuită zilnic după un program adus la cunoștința persoanelor arestate. Energia electrică era distribuită din sistemul centralizat, iar căldura pe timp de iarnă și apa caldă erau asigurate de o centrală termică. Produsele de igienă erau distribuite lunar, iar dezinsecția și dezinsecția se făceau periodic sau la cerere de către firme cu care erau încheiate contracte de prestări servicii. Nu exista sală de mese, doar o mică bucătărie, astfel că deținuții serveau masa în camere.

Echipa de vizită a observat că fuseseră montate de curând aparate de aer condiționat, care nu erau date în folosință, deoarece **nu se făcuse racordarea la sistemul electric al Centrului**. Din informațiile primite, a reieșit că rețeaua electrică a Centrului nu ar face față unui consum necesar tuturor aparatelor de aer condiționat montate și televizoarelor existente, drept urmare se va modifica sistemul electric și ulterior se vor da în folosință aparatele.

Unele camere aveau grupuri sanitare și dușuri, dar existau și două camere cu destinația de duș comun, unde persoanele din centru puteau face duș de două ori pe săptămână.

Referitor la efectuarea igienei personale, membrii personalul Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă Vaslui au comunicat că deținuții au acces la duș de două ori pe săptămână, lunea și joia și li se acordă timp suficient pentru îmbăiere, aspect confirmat și de persoanele private de libertate cu care s-a discutat. De asemenea, s-a constatat că centrul

dispune de o mașină automată de spălat, de capacitate medie, la care deținuții aveau acces la cerere și li se ofereau și detergenții necesari igienizării.

Din discuțiile purtate, a reieșit că persoanelor private de libertate li se repartizează produse de igienă personală în cantități suficiente.

Centrul avea o bucătărie mică, unde era depozitată hrana primită de la Penitenciarul Vaslui, precum și alte produse alimentare primite de persoanele private de libertate de la familie. Hrana persoanelor arestate din Centru era zilnic preparată și furnizată de Penitenciarul Vaslui, iar transportul acesteia se realiza cu un autovehicul frigorific nou achiziționat, destinat exclusiv acestui scop, proprietate a Inspectoratului de Poliție a Județului Vaslui. Din discuțiile pe care membrii echipei de vizită le-au avut cu persoanele private de libertate a reieșit că cele mai multe dintre acestea, **nu erau mulțumite de calitatea hranei și consumau mai mult alimentele pe care le primeau în pachete, de la familie.** În urma degustării hranei de către membrii echipei (ciorbă de legume și pilaf cu carne) a reieșit că **hrana nu era corespunzătoare, era lipsită de consistență și de gust.**

După sosirea din misiune, în cadrul discuțiilor, domnul **[nume]** - Șeful Centrului - a făcut o scurtă prezentare a situației fondurilor bănești din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui.

Cu privire la investițiile de pe parcursul anului 2015, s-a menționat că Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui a fost zugrăvit în întregime, urmând ca în cel mai scurt termen posibil să se reia lucrările de igienizare și de mărire a spațiului camerelor de deținere prin modificarea unor pereți dintre camere.

Conform informațiilor și documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare de către șeful centrului, ultima curățenie generală s-a făcut în anul 2015 și se va repeta și în anul 2016, gradual, motivat de faptul că deținuții trebuie mutați, pe rând, în alte camere, iar perioada optimă de executare a lucrărilor este atunci când în centru se află mai puține persoane private de libertate.

În ceea ce privește respectarea dreptului la informare și de petrecerea a timpului liber, Centrul dispunea de un club cu televizor și o mică bibliotecă la care deținuții au acces, în baza unei programări, de două ori pe săptămână, câte 30 de minute, doar în intervalul orar 8-16. De menționat că doar în trei camere de deținere existau televizoare, acestea fiind lăsate în centru de foști deținuți.

Drepturile persoanelor private de libertate putrau fi consultate de deținuți, acestea fiind afișate și traduse în cinci limbi.

Centrul avea în dotare un singur post telefonic cu cartelă, iar deținuții aveau acces la acesta conform legii, câte 3 telefoane pe săptămână, a câte 30 de minute fiecare, dar, conform informațiilor furnizate de șeful centrului, pentru deținuții care nu și-au permis să-și cumpere cartele telefonice, li s-a oferit posibilitatea de a-și suna membrii familiei sau cunoscuții de la aparatul telefonic aflat în camera de primire.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui avea cabinet medical, iar problemele medicale se rezolvau de către medicul și asistenta medicală din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean, cu care șeful Centrului purta o corespondență foarte detaliată cu privire la starea de sănătate a persoanelor din Centru.

Persoanele private de libertate erau examinate de medicii specialiști din Ambulatoriul de specialitate și la Spitalul de Urgență Vaslui, ori de câte ori era nevoie, în baza biletelor de trimitere emise de medicul I.P.J. Vaslui. În caz de necesitate puteau fi folosite toate unitățile sanitare ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, inclusiv spitalele-penitenciar. Urgențele se rezolvau prin sistemul 112, cei aflați în custodia Centrului fiind duși la unitățile medicale sub pază.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui avea curte de plimbare, zonă de relaxare (bibliotecă și televizor), cameră de vizite, magazie și loc de depozitare a lucrurilor persoanelor arestate.

În cadrul discuțiilor cu persoanele private de libertate din Centrul de Reținere și Arest Preventiv Vaslui, acestea au invocat: lipsa luminii naturale și a iluminatului artificial; suprafața mică a camerelor de detenție; starea deteriorată a paturilor și saltelelor; calitatea necorespunzătoare a hranei; lipsa mobilierului necesar servirii mesei; dotările necorespunzătoare ale grupurilor sanitare din camere.

Cu ocazia vizitării Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Iași, s-au constatat următoarele:

Camerele erau înguste și întunecoase, geamurile fiind acoperite cu gratii care împiedicau pătrunderea luminii și aerisirea camerelor. **Ferestrele nu asigurau iluminatul**

natural și aerisirea camerelor, iar becurile plasate deasupra ușilor nu erau suficiente pentru asigurarea iluminatului artificial. Camerele nu aveau mobilier (în afară de paturi și câteva rafturi de plastic ale persoanelor arestate), deținuții fiind obligați să mănânce în pat. Mobilierul existent era format din paturi supraetajate pe două nivele cu saltele foarte vechi și murdare. Caloriferele erau foarte mici și unele camere erau dotate cu televizor. **Conform observațiilor membrilor echipei, deși unele camere erau dotate cu WC și duș, nu era asigurată intimitatea persoanei care le folosea, iar mirosul emanat de acestea se simțea în camere.**

Cei trei minori din Centru erau cazați într-o cameră de aproximativ 12 mp, dotată cu duș, chiuvetă și trei paturi. Din discuțiile cu aceștia a reieșit că erau mulțumiți de condițiile de cazare și de tratamentul primit. Singurele nemulțumiri s-au referit la calitatea necorespunzătoare a hranei primite.

Cele două camere cu destinație de duș comun erau încăpătoare, dar **nu avea dotările necesare asigurării nevoilor persoanelor arestate**, fiind dotate doar cu capete de duș și chiuvete, care funcționau parțial. **Încăperile erau neigienizate, cu igrasie și mucegai pe pereți, rugină pe instalații, motivat de faptul că înlocuirea instalațiilor sanitare nu se mai efectuase.**

Bucătăria sau camera de distribuire a alimentelor era dotată cu aragaz, rafturi, mese, scaune, chiuvetă, dulapuri și trei frigidere în care deținuții își puteau depozita și alimentele aduse de familie.

Curtea de plimbare, în suprafață de aproximativ 25 mp, era acoperită parțial, putând fi utilizată și pe timp de ploaie, dar nu avea nici o dotare, iar arestații puteau ieși la aer câte o oră pe zi.

Camera de vizită era o încăpere dotată cu 4 locuri cu separator, iar la intrare erau afișate regulile interne ale centrului și legislația specifică.

Referitor la asistența psihologică a persoanelor private de libertate, membrii echipei de vizitare au constatat că, la depunerea în centru, minorii erau în mod obligatoriu consiliați psihologic de către psihologul Inspectoratului de Poliție a Județului Vaslui, la solicitarea șefului de centru. Pentru celelalte situații, psihologul venea la sediul Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă Vaslui o dată la două săptămâni pentru a consilia persoanele cu dificultăți de adaptare la mediul carceral sau cele cu diferite deficiențe de ordin psihic.

Echipa de vizită a mai constatat că la Centru **nu exista un registru special de sugestii și reclamații, toate plângerile fiind consemnate în registrul general de evidență a documentelor.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ
conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Vaslui
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- asigurarea luminii naturale și a iluminatului artificial corespunzător, prin eliminarea unui rând de gratii de la ferestre și montarea unor corpuri de iluminat mai puternice;
- înlocuirea saltelelor și dotarea cu mobilierul necesar pentru servirea mesei și păstrarea bunurilor personale;
- îmbunătățirea calității hranei asigurate persoanelor private de libertate;
- igienizarea și dotarea băilor comune cu mobilierul și utilitățile necesare asigurării intimității;
- modificarea programului de vizionare TV, astfel încât persoanele private de libertate să aibă acces la club de mai multe ori pe săptămână și pentru o perioadă de timp mai mare de 30 de minute;
- efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru angajarea personalului necesar desfășurării activităților din Centru, conform prevederilor legale;
- efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru finalizarea lucrărilor de investiție: modificarea sistemului electric, darea în funcțiune a

- aparator de aer condiționat, modificarea toaletelor din camere în scopul respectării normelor igienico-sanitare;
- înființarea unui registru special de sugestii și reclamații, informarea deținuților cu privire la existența acestuia și plasarea lui într-un loc care să asigure confidențialitatea, dacă persoana reclamantă dorește aceasta.

Bacău, 07 iulie 2016